

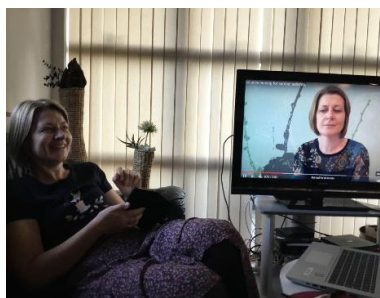
Deltagelse i Europæisk Palliations kongres (EAPC), som blev afholdt virtuelt med mere end 1000 deltagere fra 72 lande.

Hovedfokus i sessionerne på kongressen var ulighed i palliation, herunder palliation til patienter med demens, effekter af COVID-19 og Cost effectiveness studier.

Fælles deltagelse:

Medlemmer af den særlige interessegruppe (SIG) palliation under Fagligt selskab for Kardiovaskulære og Thoraxkirurgiske sygeplejersker (FS K&T) havde fået optaget en poster om den udførte nationale kortlægning af eksisterende sygehusretningslinjer omkring palliation til patienter med hjertesygdom.

Konklusionen af undersøgelsen var, at der i alle regioner i Danmark findes retningslinjer omkring palliation til patienter med hjertesygdom og at disse har et dominant fokus på farmakologisk symptombehandling og terminal pleje. Der ses således et behov for udvikling af retningslinjer med fokus på sygeplejeinterventioner og håndtering af tidlig palliativ indsats. Der blev desuden afdækket behov for højere grad af evidens som baggrund for eksisterende retningslinjer. Alt i alt støtter kortlægningen behov for en national retningslinje til håndtering af palliativ indsats til denne patientkategori. [Posteren kan ses på vores hjemmeside](#)

Gruppen havde tilmeldt sig individuelt og aftalt samlet deltagelse. Helt konkret var gruppen samlet i et sommerhus, hvor vi så relevante sessioner sammen på en fjernsynsskærm. Det gav mulighed

for fælles refleksion og sparring, samt planlægning af gruppens videre arbejde med et sygeplejerskeholdningspapir omkring palliation til patienter med hjertesygdom.

Betydningen af virtuel afholdelse:

På grund af det virtuelle medie havde man valgt at gøre brug af forud optagede film af 10-20 minutters varighed og hver oplægsholder havde så 3 minutters live skærmtid til at opliste de vigtigste budskaber. På den måde blev sessionerne meget koncentrerede og fuldt udbytte krævede en del forberedelse.

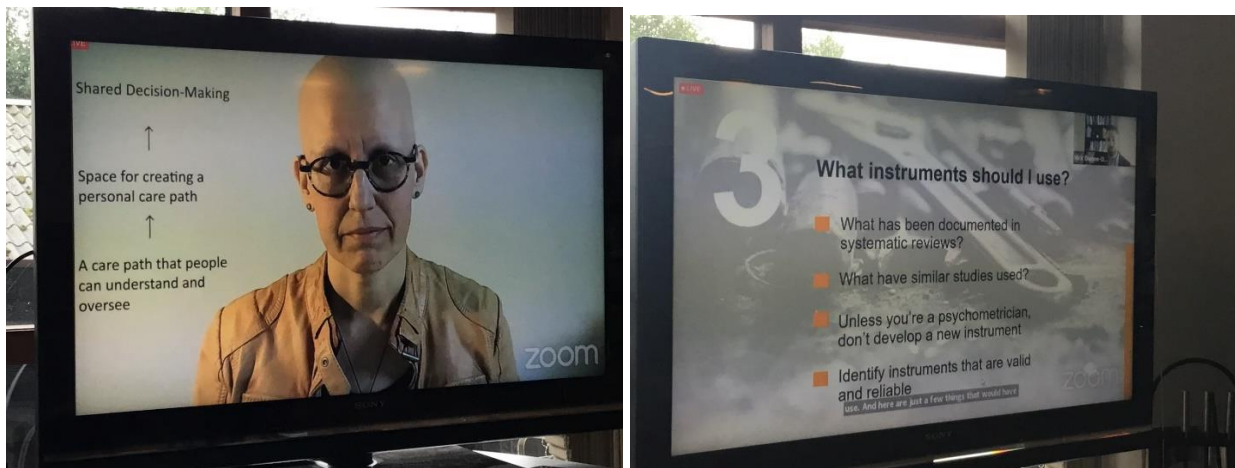
Vores poster og tilhørende 2 minutters speak var en blandt 700 udvalgte og det var generelt meget svært at overskue alle disse. Desuden oplevede gruppen usikkerhed i forhold til om der overhovedet var nogen der opdagede vores arbejde og vi savnede den vanlige kontakt og erfaringsudveksling med interesserede kolleger.

Udbytte og vigtigste budskaber:

Ved åbningsceremonien fremhævede Professor Irene Higginson vigtigheden af **at sætte mennesket før sygdommen** og derved undgå ulighed. Desuden betydning af, at specialiseret palliativ indsats er noget man skal henvises til og dermed afhængigt af henviserens viden og holdning. Begge dele meget relevant i forhold til det stigende antal multisyge og at meget få patienter med hjertesygdom tilbydes palliativ indsats.

På trods af ovenstående udfordringer var der flere relevante og interessante oplæg. I det følgende nævnes nogle stykker.

Oplæg om den levede erfaring som baggrund for tilrettelæggelse af forløbet, som blev rørende fortalt af Ingeborg Griffioen fra Holland (se billede), der er ingeniør og udvikler af hjælpemidler og selv er i behandling for pancreascancer. Hun gjorde brug af kort over metrolinjer som symbol på de forudbestemte spor i forløbet. Hun mente at fagpersonalet med fordel kunne præsentere patienten for det overblik og dermed give patienten mulighed for at vælge relevant til og fra.

Der var flere oplæg om Advanced Care Planning, hvor det blev fremhævet at:

- Det er vigtigt at patienten forstår at der er tale om "planning for change not for death"
- "There is no sharing without caring", så personalets tilgang er vigtig
- Metoden kan skabe fokus på behov fra overgang mellem indlæggelse og hjemmet og hvis plejen i hjemmet skal forbedres, så starter det på hospitalet

Maria del Rocio fra Spanien fremhævede vigtighed af tværfaglighed i oplæg om betydning af fysisk træning til lindring af fatigue. Desuden henlede hun opmærksomheden på at der bruges forskellige målemetoder af forskellige træningsprogrammer, hvilket gør evidensen svær at finde (se billede). Hun gav følgende videre til refleksion: Skal vi kun måle på bedring af fatigue eller skal vi i stedet fokusere på betydning af symptomet i patientens hverdag? Og skal vi se stabilitet og dermed ikke forværring som et succeskriterie? Dette oplæg gav anledning til tanker om kommunal rehabilitering kan tænkes ind som en del af den tidlige palliative indsats.

Så det viste sig at kongressens emne om at udforske nye dimensioner, endte med at understrege vigtigheden af eksisterende relationer, glæden ved at netværke og sparring i fællesskab.

